

SBORNIK

ZAKONAH I NAREDABAH

valjanih za kraljevinu

HRVATSKU I SLAVONIJU.

Godina

1884.

Komad X.

Izdan i razposlan dne 23. rujna 1884.

Br. 30.

Zakonski članak XVI. : 1884.

zajedničkoga hrvatsko-ugarskoga sabora o autorskom pravu.

Potvrđen dne 26. travnja 1883. Proglašen u ugarskom sborniku državnih zakonah dne 4. svibnja 1884. pod br. 7.)

MI FRANJO JOSIP PRVI,

po milosti božjoj cesar Austrijanski,

ralj Češki itd. i apostolski kralj kraljevinah Ugarske, Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, vjermi Velmože i zastupnici mile Nam kraljevine Ugarske i posestrimah joj kraljevinah podnesoše Nam zajedničkim sporazumkom previše Naše potvrde radi sliedeći:

zakonski članak

o autorskom pravu.

Poglavje prvo.

Književna djela.

1. Izključivo pravo autora.

§. 1.

Mehaničko razmnožavanje, publikacija i prometavanje književnoga djela sa-

činjava za trajanja ovim zakonom ustanovljenoga zaštitnoga vremena izključivo pravo autora.

Ima li djelo više autorah, djelovi se pak pojedinih autorah nemogu izlučiti: ima se, u pomanjkanju protivne uglave autorah svaki uz predtečno ostalim danu odštetu smatrati ovlaštenim na razmnožavanje, publikaciju i prometavanje djela. Odštetu ustanovljuje, eventualno uz preslušanje vještakah, na temelju postojećih okolnosti sud (§. 29.). Autorah nikojemu nemože se nametnuti obveza, da proti vlastitoj volji dà djelu ime svoje.

Mogu li se izlučiti djelovi autorah, potrebno je za razmnožavanje, publikaciju i prometavanje svakoga diela, koji se može izlučiti, privoljenje dotičnoga autora.

§. 2.

Glede djela iz prinesakah više spisateljah sastojećega, kao jedinstvene cjeline, uživa urednik s autorom jednaku zaštitu.

Glede pojedinih književnih prinesakah pripada autorsko pravo autoru njihovu.

Glede sbornoga, iz neizišavših još, a ujedno pod zaštitom zakona ovoga nestojećih spisah ili prinesakah priredjenoga djela kao jedinstvene cjeline, uživa urednik s autorom jednaku zaštitu.

§. 3.

Pravo autora može se ugovorom ili odredbom za slučaj smrti, bilo neograničeno, bilo ograničeno, prenieti na druge takodjer osobe. U pomanjkanju ovakove odredbe prelazi pravo autora na zakonite baštinike njegove.

Glede otsavštinah vlasnika neimajućih, postojeće pravo ošastnosti svete krune ugarske neproteže se na pravo autorsko.

Ima li djelo više autorah, a koji njih umre bez baštinika: pripada tada autorsko pravo suautorom u životu ostavšim.

§. 4.

Autorsko pravo nemože, dokle pripada autoru ili baštinikom ili zapisovnikom njegovim, biti predmetom ovrhe.

Predmetom ovrhe može biti samo imovinska korist, koja pripada autoru ili njegovim baštinikom ili zapisovnikom usljed ovlaštenoga prometa djela ili javne predstave njegove.

§. 5.

Mehaničko razmnožavanje, publikacija i prometanje spisateljskoga djela učinjeno bez privole ovlaštenika (§§. 1., 2., 3.), smatra se prisvajanjem autorskoga prava ter je zabranjeno. U pogledu zabrane načini razlike, da li je djelo u celosti ili samo diomice razmnožano, publicirano i u promet stavljeno.

Mehaničkim razmnožavanjem ima se smatrati takodjer i prepisivanje, kojemu je opredjeljenje, da zamienjuje mehaničku razmnožitbu.

§ 6.

Prisvajanjem autorskoga prava ima se smatrati nadalje:

1. razmnožavanje, publikacija i prometavanje još neizišavšega rukopisa bez dozvole autora. Na razmnožavanje, publikaciju i prometavanje je takodjer i ovlaštenu posjednik rukopisa ili prepisa njegova vlastan samo privolom autora;

2. bez dozvole autora obavljeno razmnožavanje, publikacija i prometavanje predavanjâ ili čitañjah, držanih u svrhu pouke ili zabave;

3. izdanje, koje priredi autor ili nakladnik proti postojećemu medju njimi ugovoru ili zakonu;

4. naklada djela u viš pr mjerakah, nego na koliko nakladnik ima po ugovoru prava;

5. izda je zajednički izradjenoga djela suautorah, koje bez ovlaštenja priredi suautor koji (druga alineja § 1.)

6. bez privole dotičnoga govornika priredjeno izdanje sbitke govorah pri javnih razpravah i viećanjih raznimi prigodami o raznih predmetih držanih;

7. bez ovlaštenja učinjeno uvrštenje brzojavah i viestih u časopis koj, što su sabrane i razmnožano izdane, da budu prenešene u dnevne listove. Na uvrštenje ovakovih viestih, učinjeno iza proglašenja njihova u novinah kojih, imaju se uporabljati odredbe točke 2. §. 9.

§. 7.

Prevod izvornoga djela bez privole autora ima se smatrati prisvajanjem autorskoga prava:

1. kada se djelo, koje je ponajprije izašlo u mrtvom jeziku, izda prevedeno na koj živući jezik;

2. kada se djelo, koje je u isti čas izašlo u više jezika, izda prevedeno na ovih jezika koji;

3. kada si autor na naslovnom listu ili na čelu izvornoga djela pridržî pravo prevoda, predpostavljajuć, da je od izdanja računajuć za godinu danah započeta, a za tri godine dovršena publikacija prevoda. Zaštita prestaje glede jezika, na koje nije prve godine započeto prevadjanje. Ako je priuzdržaj glasio samo na stanovite jezike: može se djelo odmah prevesti na jezike, na koje ne glasi priuzdržaj.

Kod izvornih djelâh, koja su izašla u više svezakah ili djelovah ima se svaki svezak ili dio smatrati posebnim djelom, ter se priuzdržaj prava prevoda ima opetovati na svakom svezku ili dielu. U vrieme, ustanovljeno za prevadjanje, neračuna se koledarska godina, koje je izvorno djelo izašlo.

Kod igrokazah ima se prevod posve dovršiti za šest mjesecih, računajuć od časa, kada je izvorno djelo izašlo.

Početak i svršetak prevadjanja ima se u svrhu upisa prijaviti za roka ovim zakonom ustanovljenoga. (§§. 42. i 44.)

Prevod još neizašavših i ovim zakonom šticeñih spisateljskih djelâh (točka 1 i 2 §. 6.) ima se smatrati prisvojenjem autorskoga pravâ.

*

§. 8.

Prevedena spisateljska djela uživaju proti razmnožavanju, publikaciji i prometanju bez ovlaštenja učinjenomu jednaku zaštitu, kao i izvorna djela.

§. 9.

Prisvajanjem autorskoga prava se nesmatra:

1. doslovni navod pojedinih mjestah ili manjih dielovah već izišavšega djela; ili svrhom obrazloživo ograničeno uvrštenje već razmnoženih i publiciranih manjih radnjah u veće djelo, koje se po sadržaju svojem može smatrati samostalnim znanstvenim djelom ili pak u sbirku, koja je iz djelah više spisateljah sastavljena za crkvenu, školsku i naukovnu porabu; predpostavljajuć, da je naročito naznačen autor ili vrelo;

2. preuzimanje pojedinih viestih iz novinah i časopisah, izuzimajuć beletrističke i znanstvene radnje; nadalje poveća saobćivanja, na čelu kojih je iztaknuta zabrana patiska;

3. priobćivanje javnih spisah i razpravah;

4. razmnožavanje govorah, držanih kod javnih razpravah i viećanjah (točka 6. §. 6.)

5. razmnožavanje pojedinih prinesakah iz zbornih djelah u alineji trećoj § 2. spomenutih sbirkah.

§. 10.

U pogledu izdavanja zakonah i naredabah sadržaje odredbe zakon. članak LIII.: 1880.

2. Trajanje autorskoga prava.

§. 11.

U koliko niže sliedeći §§. nesadržaju inih ustanovah, traje zaštita, koju ovaj zakon osigurava proti prisvajanju autorskoga prava, celoga života autorova, a poslje njegove smrti još 50 godinah.

§. 12.

Kod djela napisanoga u zajedini po suautorih računa se zaštitno vrijeme od smrti suautora, koji je preživio ostale.

Kod djela sastavljenoga iz književnih prinesakah više njih, ustanovljuje se zaštitno vrijeme pojedinih prinesakah po tom, kako su autori prinesakah imenovani ili nisu imenovani (§§. 11. i 13.)

U točki 6. §. 6. spomenute sbirke uživaju zaštitu kroz 50 godinah, računajuć od smrti govornikove; nu ako se za života govornikova ili za 5 godinah, računajuć od njegove smrti, neizda sbirka govorah: može se sbirka izdati i bez privole pravnih nasljednikah.

§. 13.

Spisateljska djela, iziŝavŝa za života autora, uživaju zaŝtitu, ustanovljenu u §. 11. samo onda, kada je pravo ime ili priznano spisateljsko ime autora izpostavljeno na naslovnom listu ili pod posvetom, dotiĉno pod predgovorom.

Kod djelah, sastavljenih iz knjiŝevnih prinesakah viŝe njih, dovoljno je za zaŝtitu pojedinih prinesakah, da je ime autora izpostavljeno na ĉelu ili na koncu prineska.

Spisateljska djela iziŝavŝa pseudonymno ili anonymno, uživaju, u koliko je na djelu izpostavljeno vrijeme prvoga izdanja, zaŝtitu kroz 50 godinah, od ovoga vremena raĉunajuć. Ako je ipak za 50 godinah, raĉunajuć od kako je djelo izaŝlo, ime autora u svrhu upisa prijavljeno: raĉuna se zaŝtitno vrijeme po §. 11.

§. 14.

Po smrti autora izdano djelo uŝiva zaŝtitu kroz 50 godinah, raĉunajuć od smrti autora.

Ako se djelo od smrti autora raĉunajuć prvi put izda poslje 45 godinah, ali prije izminuća 50 godinah, uŝiva ono zaŝtitu kroz 5 godinah, raĉunajuć od kada je izaŝlo.

§. 15.

Akademije, sveuĉiliŝta, korporacije i druge pravne osobe, nadalje javni uĉevni zavodi, u koliko se imaju glede izdanih po njih djelah smatrati autorom ravnimi, uživaju zaŝtitu kroz 50 godinah, raĉunajuć od kada je djelo prvi put izaŝlo.

§. 16.

Kod djelah, koja izlaze u viŝe svezakah ili dielovah, raĉuna se trajanje zaŝtite od prvoga izdanja od svakoga pojedinoga svezka ili diela.

Kod djelah, koja u viŝe djelovah ili u viŝe svezakah razpravljaju jedan te isti predmet, ter se usljed toga imadu smatrati, da stoje u savezu, raĉuna se vrijeme zaŝtite od kada je izaŝao posljednji svezak ili dio. Ako je pak medju izdanjem pojedinih dielovah ili svezakah proŝlo razdobje dulje od tri godine: imadu se prije izaŝli djelovi ili svezci smatrati posebnim samostalnim djelom; iza izminuća trijuh godinah izaŝli dielovi ili svezci pak novim djelom.

§. 17.

Zabrana prevoda traje u sluĉaju toĉke 2. §. 7. pet godinah, raĉunajuć od kada je izvorno djelo izaŝlo, u sluĉaju toĉke 3. istoga §. pak 5 godinah, raĉunajuć od kada je ovlaŝtenjem priugotovljeni prevod prvi put izaŝao.

§. 18.

U zaŝtitno vrijeme, ustanovljeno u predidućih §§. neraĉuna se koledarska

godina, koje je djelo ili prevod prvi put izašao, dotično godina, koje je autor preminuo.

3. Kazni.

§. 19

Koj namišljeno ili nemarnošću počini čin, sačinjavajući prisvojenje autorskoga prava, kaznit će se radi toga prestupka povrh odštete koju ima dati autoru ili njegovomu pravnomu nasljedniku, novčanomu globom do 1000 for. Novčana globa ima se za svakoga počinitelja napose ustanoviti.

Ako se novčana globa nemože utjerati, stupa na njezino mjesto kazan zatvora, trajanje koje sud ustanovljuje već u osudi. Kod ustanovljenja ima se za svotu od 1—10 for. dosuditi jednodnevna kazan zatvora

Ako počinitelju čina nepada u teret niti namišljaj, niti nemarnost, neima mjesta kazni, ter je počinitelj čina autoru ili njegovomu pravnomu nasljedniku za prouzrokovanu štetu odgovoran samo do iznosa vlastitoga okorišćenja.

§. 20.

Tko drugoga na prisvojenje autorskoga prava skloni, podpada pod kazan ustanovljenu u §. 19., ter je dužan autoru ili njegovu pravnomu nasljedniku u smislu §. 19. odštetu dati i onda, ako počinitelj u smislu sada pomenutoga §. nebi bio kriv, ili nebi bio obavezan na odštetu.

Ako je neposredni počinitelj postupao namišljeno ili nemarnošću: odgovorni su zajednički obojica za odštetu.

Kazan i dužnost na odštetu glede ostalih dionikah ima se prosudjivati po obćenitih pravnih načelih.

§. 21.

U zalihi se nalazeći primjerci i za neovlašteno razmnožavanje opredieljene posebne naprave, kao što su: tiskarski kalupi, stupci (kolumne), kovne ploče, opljesci (cliché), kamenje, stereotipi i t. d. imadu se zaplieni, a čim sudbena riešitba glede zapliene postane pravomoćnom uništiti, ili lišeni štetonosnoga oblika, vlasniku povratiti.

Ako se samo jedan dio djela može smatrati bez ovlaštenja razmnožanim: proteže se zapliena samo na ovaj jedan dio i na naprave, koje su rabljene izključivo na razmnožavanje istoga diela.

Zapliena se proteže na sve primjerke i naprave, koje se pronadju u posjedu počinitelja bez ovlaštenja učinjenoga razmnožavanja, tiskara, knjižara, obrtmičnoga razpačatelja i onoga, tko je naručio bez ovlaštenja učinjeno razmnožanje. (§. 20.)

Zapliena ima se obaviti i onda, kada se počinitelju bez ovlaštenja učinjenoga razmnožavanja nemože u grieh upisati niti namišljaj, niti nemarnost. Zapliena odredjuje se i proti baštinikom i zapisovnikom.

Oštećeniku stoji na volju, da, u koliko se tim nevriedjaju prava trećih osobah, uz cienn priugotavljanja u cielosti ili diomice preuzme primjerke i naprave.

§. 22.

Prisvojenje autorskoga prava počinjeno je, čim je dogotovljen protuzakonito razmnožani prvi svezak kojega djela, dotično publiciran rukopis.

Golomu pokušaju razmnoživanja nije posljedicom niti kazan, niti odšteta; nu dogotovljeni djelovi i naprave bit će zaplienjene takodjer u ovom slučaju.

§. 23.

Tko s namišljajem u trgovinu iznosi, prodaje ili inim načinom razprostranjuje primjerakah proti zabrani zakona razmnožanoga djela, dužan je prouzrokovanu štetu autoru ili njegovu pravnomu nasljedniku naknaditi, ter će biti kažnjen kaznom ustanovljenom u §. 19.

Za obrtимиčno razprostiranje, opredieljeni primjerci biti će u smislu §. 21. zaplienjeni i onda, kada se razprostiratelju nemože dokazati namišljaj.

§. 24.

Bude li u slučaju točke 1. §. 9. namišljeno ili iz nemarnosti propušteno naznačenje vrela ili imena autora. Kazniti će se počinitelj mehaničkoga razmnožavanja i onaj, koji je drugoga na razmnožavanje sklonuo, globom do petdeset forintah. Pod istu kazan podpada takodjer, tko proti volji autora na djelo izpostavi ime njegovo. (Druga alineja §. 1).

U ovih slučajevih se novčana globa nemože pretvoriti u kazan zatvora, i neima mjesta odšteti.

4. Postupak.

§. 25.

Kako ustanovljenje odštetnih tražhinah, tako i odmjerjenje ovim zakonom opredieljenih kaznih, razumievajuć ovamo i odredbu zapliene spada u djelokrug građanskih sudovah.

§. 26.

Oštećena stranka može svoju pritužbu podnieti kr. sudištu prve molbe nadležnomu po mjestu počinjenoga prisvojenja ili kr. sudištu prve molbe, koje je osobni sud tuženika.

§. 27.

Postupak povesti će se samo na molbu oštećene stranke. Oštećena stranka može prije proglašenja osude suda prve molbe izjaviti, da neželi, da se tuženik kazni. U slučaju ovakove izjave neima mjesta kazni.

§. 28.

Tužbu radi prisvajanja autorskoga prava može podignuti onaj, čije je autorsko ili nakladničko pravo povriedjeno ili u opasnosti.

Kod djelah, koja su već izdana, imade se, dokle se protivno nedokaže, smatrati autorom, tko je na djelu kao autor naznačen.

Ako kod djelah izišavših pseudonymno ili anonymno nije imenovan nakladnik, vlastan je na djelu naznačeni opravnik, da izvršuje autoru pripadajuća prava. Na djelu naznačeni nakladnik odnosno opravnik, smatra se, dokle se protivno nedokaže, pravnim nasljednikom pseudonymnoga ili anonymnoga autora.

§. 29.

U parnicah podignutih radi prisvajanja autorskoga prava odlučuje na temelju postojećih okolnostih, po vlastitoj razsudi sud o namišljaju i nemarnosti, nadalje o učinu i kolikoći štete i okorišćenju.

§. 30.

Ako se porode takova tehnička pitanja, koja imaju upliva na ustanovljenje učina prisvojenja: može sud saslušati vještakah.

§. 31.

U Budimpešti i u Zagrebu imaju se iz učenjakah, spisateljah, umjetnikah, knjižarah, tiskarah i inih prikladnih osobah ustrojiti stalna vještačka povjerenstva, koja su dužna davati mnijenje u pitanjih, koja jim predloži sud.

§. 32.

Predsjednike i članove ovih povjerenstvah imenuje na 6 godinah kr. ministar za bogoštovje i nastavu odnosno ban kraljevinah Hrvatske i Slavonije.

Članovi povjerenstvah polažu jedan put za svagda vještačku zakletvu ili istu zamienjujuću svetčanu zavjeru.

§. 33.

Povjerenstva daju na pitanja, što ih stavi rekvirujući sud, svoje mnijenje na temelju priobćenih podatakah.

§. 34.

U sjednice povjerenstva imaju se pozvati svi članovi.

Za stvorenje valjanoga zaključka potrebito je, da zajedno s predsjednikom najmanje pet članovah bude prisutno.

Poslovník povjerenstva ustanovljuju sporazumno ministar pravosudja, ministar za bogoštovje i nastavu i ban kraljevinah Hrvatske i Slavonije.

§. 35.

Povjerenstvo može za svoje mnijenje zaračunati pristojbu. Kod ustanovljenja pristojbe postupa sud po propisih građanskoga parbenoga postupnika.

5. Zastara.

§. 36.

Pravo tužbe radi kažnjenja prisvojenja autorskoga prava, nadalje radi prouzrokovane štete i nepovlaštenoga okorišćenja zastaruje za tri godine.

Zastara počima danom, kada je započeto razprostranjivanje nepovlastno razmnoženih primjerakah ili uzsliedila publikacija djela.

§. 37.

Tužbovno pravo radi kažnjenja razprostranjivanja bez ovlaštenja razmnoženih primjerakah (§. 23.) i radi naknade razprostranjivanjem prouzrokovane štete, zastaruje takodjer za tri godine.

Zastara počima danom, kojega se je razprostranjivanje poslednji put slučilo.

§. 38.

Bez ovlaštenja učinjeno razmnožavanje i razprostiranje nije kažnjivo, ako na tužbu ovlašteni tužbe nije podigao za roka zastare za tri mjeseca, računajući od časa, kada je saznao za počinjenje prestupka i za osobu počinitelja.

§. 39.

Uništenje odnosno zapliena bez ovlaštenja priugotovljenih primjerakah ili za priugotovljenje njihovo služećih napravah, može se tražiti sve dokle ima za promet opredjeljenih primjerakah, ili za rečenu svrhu služećih napravah.

§. 40.

U slučaju §. 24. protivnoga čina zastaruje pravo tužbe povriedjene osobe za tri mjeseca, računajući od dana, kojega je započeto razprostranjivanje tiskopisa.

§. 41.

Glede prekinuća i obustave zastare imaju se uporabljati obćeniti propisi.

6. Upis.

§. 42.

Upisna knjiga, u koju se prema ustanovam §§. 7., 13., 55. i 65. unaša upis, vodi se kod kr. ministarstva za poljodjelstvo, obrt i trgovinu.

§. 43.

Upis obavlja se na ustmenu ili pismenu molbu interesiranih stranakah, bez predhodnoga iztraživanja istinitosti prava ili prijavljenih učinah.

§. 44.

Upisnu knjigu može svatko uviditi i zahtievati, da mu se iz iste izdadu vjerodostojni izvadci.

Upisi obnarodovati će se u listu, opredieljenom po ministru za poljodjelstvo, obrt i trgovinu.

Upisi odnoseći se na djela, koja su izašla u području kraljevinah Hrvatske i Slavonije, kao takodjer i djela, koja su izdana po hrvatsko-slavonskih pripadnicah u inozemstvu, obnarodovati će se osim u rečenom listu, još i u listu izlazećem u području kraljevinah Hrvatske i Slavonije, koji će list opredieliti ban istih kraljevinah.

Ministar za poljodjelstvo, obrt i trgovinu se ovlašćuje, da naredbenim putem potanko uredi postupak kod upisah.

Poglavlje drugo. Glasbena djela.

§. 45.

Ustanove §§. 1—6. nadalje 9—44. imadu se shodno uporabljivati takodjer i na pripadajuće autorom glasbenih djelah pravo razmnožavanja, publikacije i prometavanja.

§. 46.

Prisvojenjem autorskoga prava smatra se svako bez privole autora izdano preradjenje glasbenoga djela, koje se nemože držati posebnim glasbotvorom (kompozicijom). Ovakovimi se smatraju: izvadci, priredjeni iz glasbenih djelah. preradjenje glasbenoga djela na jedno ili više glasbilah ili glasovah. nadalje umjetnički neizradjeni odtisci pojedinih djelovah ili napjevah jednoga te istoga djela.

§. 47.

Nesmatra se prisvojenjem autorskoga prava, navadjanje pojedinih mjestah već izašloga glasbenoga djela, nadalje primanje manjih glasbenih dielah u ograničenom i svrhom obrazloživom obsegu, u samostalno znanstveno djelo ili sbirku, koja je iz djelah više njih sastavljena izključivo za školsku ili naukovnu porabu; predpostavljajuć, da je autor ili rahljeno vrelo naznačeno; u protivnom slučaju ima se uporabiti ustanova §. 24.

§. 48.

Nesmatra se nadalje prisvojenjem autorskoga prava poraba izišavšega spisa-

teljskoga djela kao teksta glasbenoga djela, ako se text naštaampa ujedno sa glasbenom pratnjom. Izuzima se tekst, koji po svojoj naravi imade važnost samo za glasbotvorstvo, kao što je tekst opere, oratorija i t. d. Takovi teksti ujedno sa glasbenom pratnjom, mogu se tiskati samo uz privolu autora. Privolom autora ima se smatrati, ako je on bez priuzdržaja skladatelju za porabu predao tekst.

Za izdanje teksta bez glasbene pratnje potrebna je posebna privola autora teksta ili pravnoga nasljednika njegova.

Poglavje treće.

Javna predstava igrokazah, glasbenih djelah i glasbenih igrokazah.

§. 49.

Izključivo pravo javnoga predstavljanja igrokazah, glasbenih djelah i glasbenih igrokazah pripada autoru.

§. 50.

Igrokazi i glasbeni igrokazi nesmiju se bez privole ovlaštenika na pozorištu predstavljati niti onda, kada su u tisku izašli i u trgovinu stajeni.

Uverture, međjučina glasba i ini glasbeni dielovi iz takovih djelah mogu se izvan pozorišta izvadjeti takodjer i bez privole ovlaštenika.

§. 51.

Razmnožano izašla, ter u trgovinu stavljena glasbena djela mogu se javno predstavljati takodjer i bez privole ovlaštenika u koliko si autor na naslovnom listu ili na čelu glasbenoga djela, nije pridržao pravo predstavljanja.

§. 52.

Ima li djelo više autorah, ima se u pogledu javnoga predstavljanja upotrijebiti druga i treća alineja §. 1. s razlikom, da je za predstavljanje glasbenih djelah s tekstom, razumievajuć ovamo i glasbene igrokaze, u pravilu dovoljna privola skladatelja i da za predstavljanje takovih djelah bez glasbe nije potrebna privola skladatelja.

§. 53.

Ovlašteni prevoditelj igrokaza uživa zaštitu u pogledu javnoga predstavljanja vlastitoga prevoda.

§. 54.

Javna predstava nepovlastnoga prevoda (§. 7.) i nepovlastnoga preradjenja (§. 46.) smatra se prisvojenjem autorskoga prava.

§. 55.

Glede trajanja prava javnoga predstavljanja mjerodavne su ustanove §§. 11—18.

Pseudonymno ili anonymno (alineja 1. §. 13.) sastavljena djela uživaju, u koliko u čas prve javne predstave još nisu bila publicirana, od dana prve predstave, posmrtna djela pak od smrti autora kroz 50 godinah zaštitu proti predstavljanju bez ovlaštenja.

Ako ipak autor djela, sastavljenoga pseudonymno ili anonymno, ili njegov pravni nasljednik, u roku od 50 godinah, u svrhu upisa prijavi pravo ime autora (§. 43.) ili ako autor za istoga roka publicira djelo pod vlastitim imenom: računa se zaštitno vrijeme po §. 11.

§. 56.

Autorom još neizišavših, nu već javno predstavljanih igrokazah, glasbenih djelah i glasbenih igrokazah smatra se, dokle se protivno nedokaže, tko je u predstavi oglasućej objavi kao autor imenovan.

§. 57.

Tko igrokaz, glasbeno djelo ili glasbeni igrokaz u celosti ili nebitnimi promjenami namišljeno ili iz nemarnosti nepovlastno javno predstavlja, dužan je autoru ili njegovu pravnomu nasljedniku naknaditi nanešenu štetu, ter se ima kazniti novčanom kaznom ustanovljenom u §. 19.

Na onoga, koji je nepovlastnu predstavu prirediti dao, ima se uporabiti §. 20. na način, da se svota odštete ustanovi po §. 58.

§. 58.

U ime odštete (§. 57.) ima se platiti cieli prihod bez ovlaštenja danih predstavah, bez odbitka na njih izdanih troškovah.

Ako je djelo predstavljeno zajedno s drugimi djeli: ima se kao svota odštete ustanoviti razmjernan dio dohodka.

Ako nije bilo dohodka ili ako se dohodak nemože ustanoviti: ustanovljuje odštetnu svotu sudac po vlastitom slobodnom razsudjenju.

Ako prireditelju predstave nepada na teret niti namišljenost niti nemarnost, neima mjesta kazni; ter je prireditelj predstave za prouzrokovanu štetu odgovoran samo do iznosa vlastitoga okorišćenja.

§. 59.

§§. 3. nadalje 25—44. imaju se primjerno uporabljivati takodjer i na javne predstave igrokazah, glasbenih djelah i glasbenih igrokazah.

Poglavje četvrto.

Proizvodi obrazovne umjetnosti.

§. 60.

Pačinjavanje, publiciranje i prometavanje proizvodah obrazovne umjetnosti, — risanja, rezbarstva, slikarstva, kiparstva — u celosti ili djelomično izključivo je pravo autora djela.

§. 61.

Pačinjavanje proizvodah obrazovane umjetnosti smatra se prisvajanjem autorskoga prava, kada je ono počinjeno s namjerom razprostranjivanja i bez privole ovlaštenika.

Pačinjavanje ima se smatrati prisvojenjem autorskoga prava i onda :

1. Kada se izvornik paćini u inoj struki umjetnosti ili na ini način umjetnosti.
2. Kada paćin nije pravljen neposredno po izvorniku, već po kojoj kopiji njegovoj.
3. Kada se proizvod koji obrazovne umjetnosti paćini na tvorinah graditeljstva, obrta ili rukotvornoga obrta (manufacture).
4. Kada autor ili nakladnik priredi izdanje proti ugovoru medju njimi postojećem ili proti zakonu.
5. Kada nakladnik djelo u više primjerakah priugotovi, nego je u smislu ugovora ovlašten.

§. 62.

Prisvojenjem autorskoga prava se nesmatra :

1. Slobodno izradjivanje, kojim se priugotovi novo od izvornika razlikujuće se djelo ;
2. pojedine kopije, koje nisu priugotovljene za trgovinu. Kod ovakovih kopijah zabranjeno je ipak pod prietnjom u §. 19. ustanovljene kazni rabiti znak ime ili početna slova imena autora izvornoga djela ;
3. paćinavanje na ulicah, javnih trgovih i inih sličnih javnih mjestih stalno namještenih djelah u drugoj struki umjetnosti ;
4. svrhom obrazloživo ograničeno, jedino radi razjašnjenja teksta učinjeno uvrštenje paćina pojedinih djelah u djelo, koje se po svojoj naravi ima smatrati samostalnim spisateljskim djelom.

§. 63.

Tko s ovlaštenjem paćinja djelo drugoga u inoj struki umjetnosti ili na ini način umjetnosti, ima se u pogledu po njem stvorenoga djela tada takodjer smatrati autorom, kada je izvorno djelo postalo već obćim dobrom.

§. 64.

Kada autor svoje djelo koje preda u vlasništvo drugoga, nesmatra se, da je tim predano takodjer i pravo pačinjavanja. Kod naručenih portretah i kopijah kipovah pripada ovo pravo naručitelju.

Vlastnik nije obvezan autoru ili pravnomu nasljedniku njegovu u svrhu pačinjenja ustupiti djelo.

§. 65.

U ostalom imaju se §§. 3. nadalje 11—44 zakona ovoga primjerno upravljati takodjer i na proizvode obrazovne umjetnosti, odnosno na autore njihove i na periodična izdanja ili sbirke takovih djelah

Glede djelah, koja su već publicirana, ustanovljuje se zaštita u smislu §. 13. prema tomu, da li je ime autora na djelu bilo izpostavljeno ili nije; dotično, da li je ovaj manjak upisom nadoknadjan ili nije.

§. 66.

Ustanove zakona ovoga nemogu se uporaviti na graditeljska djela, obrtne tvorine i na proizvode obrazovne umjetnosti, uporabljene na obrtnih tvorinah.

Poglavje peto.

Zemljioslovne i zemljopisne mape, prirodoznanstveni, mjerstveni, graditeljstveni i ini tehnički narisi i likovi.

§. 67.

U pogledu zemljioslovnih i zemljopisnih mapah prirodoznanstvenih, mjerstvenih, graditeljstvenih i tehničkih narisah i likovah, u koliko se isti po svom opredieljenju nemogu smatrati proizvodi obrazovne umjetnosti, imaju se primjerno upraviti §§. 1—44; — ako se pak po svojem opredieljenju imaju smatrati proizvodi obrazovane umjetnosti §§. 60—66. zakona ovoga.

§. 68.

Prisvojenjem autorskoga prava nemože se smatrati uvrštenje narisah i likovah u spisateljsko djelo, u kojem narisi i likovi služe samo na razjasnjenje teksta; predpostavljajuć, da je autor ili vrelo izrično naznačeno.

Poglavlje šesto. Svjetlopiši (Fotografije).

§. 69.

Mehaničko načinjavanje, publiciranje i prometavanje putem svjetlopiša proizvedenoga djela, sačinjava za trajanja u §. 70. ustanovljenoga zaštitnoga vremena izključivo pravo autora izvornoga prijma.

Uvjet je ovomu izključivomu pravu, da je na svih primjercih ovlaštenih odtisakah ili pačinah izvornoga prijma vidljivim učinjeno :

1. ime ili tvrdka i stan autora ili nakladnika izvornoga prijma ;
2. koledarska godina, koje je prvi put izašao ovlašteni odtisak ili pačin.

§. 70.

Ovim zakonom osigurana zaštita pripada autoru svjetlopisnoga djela ili njegovu pravnomu nasljedniku kroz pet godina, računajući od izminuća koledarske godine, koje je prvi put izašao ovlašteni odtisak ili pačin svjetlopisnoga prijma.

Ako odtisak ili pačin nije izdan : računa se pet godina iznašajući rok od izminuća koledarske godine, koje je izvorni svjetlopisni izradak načinjen.

U pogledu svjetlopišah u više svezakah izlazećih dielah, imaju se upraviti ustanove §. 16.

§. 71.

Namjerom razprostranjivanja i bez dozvole ovlaštenika preduzeto mehaničko pačinjavanje, publikacija i prometavanje svjetlopisnoga djela, smatra se prisvajanjem autorskoga prava.

§. 72.

Pravo pačinjavanja naručenoga svjetlopisnoga portreta pripada izključivo naručitelju.

§. 73.

Prisvajanjem autorskoga prava nesmatra se :

1. slobodno upotrebljenje svjetlopiša, kojim se stvori novo, od izvornoga razlikujuće se djelo ;
2. pačinjenje svjetlopisnoga djela, uporavljeno na koju obrtnu tvorinu ;
3. pačinjenje svjetlopisnoga prijma u inoj struki umjetnosti i na ini način umjetnosti.

§. 74.

Tko pačinjava svjetlopisni prijam drugoga, u inoj struki umjetnosti ili na ini način umjetnosti, ima se u pogledu djela po njemu stvorenoga smatrati autorom u smislu §. 63.

§. 75.

U ostalom imadu se §§. 3., 19.—44: i 68. zakona ovoga primjerno upravljati takodjer i na svjetlopise.

Poglavje sedmo. Obćenite ustanove.

§. 76.

Zakon ovaj stupa u krieptost dne 1. srpnja 1884. Zaštita njegova proteže se takodjer i na spisateljska, glasbena, kazališna, obrazovno-umjetnička, tehnička i svjetlopisna djela, koja su prije spomenutoga vremena izašla.

§. 77.

Prije oživotvorenja zakona ovoga napravljeni primjerci, priugotavljanje kojih do sada nije bilo zabranjeno, mogu se i u napredak razprostranjivati.

Stereotipi i druge slične naprave (§. 21.) postojeće u vrijeme, kada ovaj zakon u krieptost stupi, mogu se i u napredak rabiti, ako njihovo priugotavljanje do sada nije bilo zabranjeno.

§. 78.

Igrokazi, glasbena djela i glasbeni igrokazi, koji su s ovlaštenjem predstavljani prije, nego je ovaj zakon u krieptost stupio, mogu se i nadalje predstavljati.

§. 79.

Zakon ovaj proteže se na djela ugarskih državljanah i onda, ako su u inozemstvu izašla.

Na djela inozemacah neima se upravljati zakon ovaj.

Iznimku ovoga pravila prave ter u smislu ovoga zakona zaštitu uživaju:

- a) djela inozamakah, koja su kod tuzemnoga nakladnika izašla;
- b) djela inozemacah, koji najmanje dvie godine u državi stalno stanuju i ovdje neprekidno porez plaćaju.

§. 80.

Ovaj zakon ima se upravljati i onda, kada ga ugarski državljanin na štetu ugarskoga državljanina povriedi u inozemstvu.

§. 81.

Kr. ministar pravosudja, odnosno ban kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije ovlašćuje se, da naredbenim putem urede postupak, koj će se u smislu ovoga zakona imati obdržavati.

§. 82.

Provedba ovoga zakona povjerava se kr. ministrom: pravosudja; za poljodjelstvo, obrt i trgovinu; za bogoštovje i nastavu, odnosno banu kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Izjavljujući Mi ovaj zakonski članak i sve, što je u njem sadržano, ukupno i pojedince, pravim, povoljnim i primljenim, ovim ga kraljevskom moći Našom odobravamo, potvrđujemo i posvećujemo, ter ćemo i Sami ga obdržavati i bditi, da ga obdržavaju ini vjerni Naši.

Dano u Schönbrunnu dne dvadeset i šestoga travnja godine hiljadu osamsto osamdeset i četvrte.

(M. P.) Franjo Josip v. r.

Koloman **Tisza** v. r.

Koloman **Bedekovich** v. r.